

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੀ

ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਜੀ.ਓ.ਪੀ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ - - ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨੂੰ, "ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਫਰੇਮਵਰਕ (ESMF) ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਗਾਈਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈ.ਐਸ.ਐਮ.ਐਫ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(1) ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਅਪੈਲੀਕੇਬਲ ਸੰਘੀ / ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ (ਅ) ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫਰੇਮਵਰਕ (ਈਐਸਐਫ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ 10 ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਿਆਰਾਂ (ਈਐਸਐਸ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ। ਈਐਸਐਮਐਫ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਈ ਐੱਡ ਐਸ ਜੋਖਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਉਪਕਰਣ ਹੈ ਜੋ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਈ ਐੱਡ ਐਸ ਜੋਖਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਰੀ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੀਯੂਜੀਐਸਡਬਲਊਆਈਪੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਈ ਈਐਸਐਫ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਇਸ ਸਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੱਧ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚਿਆਂ, ਘੱਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਸਿਖਰ ਤੇ, ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਰਸੈਨਿਕ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੇਲੇਨੀਅਮ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹਨ, ਬਹੁਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਉਸ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਬਗੈਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਟੇ ਵੱਜੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੇਰਾਟੋਸਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈਪਰਕ੍ਰੋਟੋਸਿਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੱਟ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਦਗੀ ਵਾਲੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ੁੱਧ ਸਤਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ 1: ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਉਪ-ਭਾਗ (i): ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਧਾਰ। ਇਹ ਸਬ-ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਏ.ਐਮ.ਸੀ.) ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ.) ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸੋਸਣ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਰੋਤ ਆਮਦਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ, ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ, ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ, ਟੀਚੇ ਵਾਲੇ ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਡਬਲਯੂਐਸਐਸ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ।

ਸਬ-ਕੰਪੋਨੈਂਟ (ii): ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਾਰਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਮੇਤ। ਇਹ ਉਪ-ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੀਐਮਆਈਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਭਾਗ 2: ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸੁਧਾਰ

ਨਵੀਂ ਬਲਕ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ (ਅਰਸੇਨਿਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟਸ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ) ਅਧਾਰਤ ਛੋਟੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਨਹਿਰਾਂ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਐਮਬੀਟੀ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਰਹਿੰਦ ਨਹਿਰ) ਤੋਂ ਕੱਚੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਧਾਰਤ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 440 ਐਮਐਲਡੀ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 580 ਐਮਐਲਡੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਲ 2050 ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਲਾਜ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਲਾਈਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਪਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੰਪ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਭੰਡਾਰਾਂ (ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਓਵਰਹੈੱਡ ਭੰਡਾਰ) ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ (24/7) ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਇਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਬਿਲਡ ਅਤੇ ਓਪਰੇਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੇਵਾ ਸਪੁਰਦਗੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵਾਲੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਧਾਰਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਕੰਪੋਨੈਂਟ 3: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ. ਇਹ ਭਾਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਆਈਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਐਮ ਐੱਡ ਈ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ, ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਈ ਐੱਸ ਐੱਸ ਜੇਖਮ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਪੀਯੂਜੀਐਸਡਬਲਊਆਈਪੀ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭਾਰੀ ਅਰਥਨਿਕ ਦੂਸ਼ਿਤ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਤਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਕੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 1 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਜੇਖਮ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 2 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਹਨ; (ਬੀ) ਵਾਟਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ (ਪੰਪਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ) ਦੀ ਉਸਾਰੀ; (ਸੀ) ਡਬਲਯੂਟੀਪੀਜ਼ ਅਤੇ ਓਵਰਹੈੱਡ ਸਰਵਿਸ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ (ਓਐਚਐਸਆਰਜ਼) ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣਾ; ਅਤੇ (ਡੀ) ਨਵੇਂ ਓਐਚਐਸਆਰਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਓਐਚਐਸਆਰਜ਼ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ। ਕੰਪੋਨੈਂਟ 2 ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: (i) ਉਪਰੋਕਤ ਪੜਾਅ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡਬਲਯੂਟੀਪੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲੈਜ਼ ਜਨਰੇਸ਼ਨ; (ii) ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਯੂੜ, ਰੇਲਾ, ਮਲਬੇ, ਕੂੜੇਦਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ; ਅਤੇ (iii) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਟੀਪੀਜ਼ ਅਤੇ ਓਐਚਐਸਆਰਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਿਘਨ। ਚੰਗੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜੇਖਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਠੰਗ ਨਾਲ, ਅਸਰਦਾਰ , ਠੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ, ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ, ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਹਨ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਜੇਖਮ ਨੂੰ "ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਖਤਰੇ ਨੂੰ 'ਉੱਚ' ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜ਼ਮੀਨ ਪਾਰਸਲ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵੀ ਰੋਜ਼ੀ ਸਬੰਧਤ ਅਸਰ ਡਬਲਊਟੀਪੀਜ਼ ਅਤੇ ਓਐਚਟੀਜ਼ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਭਿੜ-ਭੜਕੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰ ਲਾਈਨ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲੀ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ, ਹੋਕਰਾਂ, ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ , ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ / ਆਰ.ਡਬਲਯੂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੁਟਪਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਕਾਫੀ ਲੇਬਰ ਦੀ ਆਮਦ ਹੋਵੇਗੀ, ਖਾਸਕਰ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ,

ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਦੇ ਮਹਾਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ 'ਘੱਟ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ' ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰ / ਜ਼ੋਨਲ ਭੰਡਾਰ, ਜੋ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜਤਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਲਈ ਜਿਨਸੀ ਸੋਸ਼ਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ-ਅਧਾਰਤ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ (ਜੀਬੀਵੀ) ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੇਬਰ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਮਿਊਨਟੀ/ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ, ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਮਬੰਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜੇਖਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਲਈ ਸਮਰਥ ਹਨ।

ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੇਸਲਾਈਨ

ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਤਹਿਤ ਪੀ.ਐੱਮ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸਿਵਲ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਿਵਾਸ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਸਥਾਨ, ਨਸਲੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਸੋਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਧਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਬਾਇਓਫਿਜਿਕਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ

ਕਵਰ ਕਰਨ) ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਈਐਸਆਈਏ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਈਐਸਐਮਐਫ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਬੇਸਲਾਈਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਮੱਧਮ ਤੋਂ ਉੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਬਲਯੂਟੀਪੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਵਿਛਾਉਣ ਅਤੇ ਓਐਚਐਸਆਰ ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫਰੇਮਵਰਕ (ਈਐਸਐਮਐਫ) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ।

ਸੰਭਾਵੀ ਗਲਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਸਰ

- ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮਾਂ ਸਮੇਤ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਕੂੜੇਦਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਬੁਰਜਿੰਗ, ਖਾਈ, ਭੰਡਾਰਨ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਨ ਕਾਰਨ ਹਵਾ ਅਤੇ ਸ਼ੋਰ 'ਤੇ ਅਸਰ,
- ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸਾਈਟ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਢੇਆ-ਢਾਈ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ,
- ਜ਼ੀਐਸਜੀ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸ,
- ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ, ਓਐਚਐਸਆਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ।
- ਭੂਚਾਲ ਅਤੇ ਹੜ ਵਰਗੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਿਪਤਾ ਕਾਰਨ ਜੋਖਮ,
- ਓਐਚਆਰ ਐਸ ਸੁਹਜ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਅਸਰ,
- ਕਿਰਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਜ਼ੂਲ ਪੈਦਾਵਾਰ,
- ਜੀਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਸੇਵਨ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਟੀਪੀ ਵਿਖੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਸੰਭਾਵਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਸ਼ੋਰ ਕਾਰਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ; ਕਿਰਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਕੂੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗ, ਸ਼ਿਕਾਰ,
- ਨਿਕਾਸ, ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਅਤੇ ਕੰਬਣ ਕਾਰਨ ਇਨਟੈਕ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਜਲ-ਰਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- ਡਬਲਯੂਟੀਪੀ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਲੈਜ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

- ਲੇਬਰ ਦੀ ਆਮਦ, ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਲਿੰਗ-ਅਧਾਰਤ ਹਿੰਸਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, ਓ.ਐੱਚ.ਐੱਸ,
- ਡਬਲਯੂਟੀਪੀ ਅਤੇ ਓਐਚਟੀਜ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ,
- ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਾਈ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ; ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਸਿੰਜਾਈ,
- ਸਕੂਲਾਂ, ਹਾਕਰਾਂ, ਆਦਿ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ 'ਤੇ ਅਸਰ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲੀ,
- ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜਾਂ ਸਮੇਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ,
- ਓਐਚਐਸਆਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ,
- ਪਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ;

- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਫਰੇਮਵਰਕ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਐਮਓਈਐਫਸੀਸੀ) ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਵ ਉੱਤਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ; (ii) ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੀਤੀ ਦੇ ਫਰੇਮਵਰਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਗਠਨ; (iii) ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ (iv) ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਤਰੱਕੀ, ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਈਐਸਐਫ ਅਤੇ 10 ਈਐਸਐਸਐਸ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਬਚਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਇਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ “ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ” ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੋਖਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ “ਉੱਚ” ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਐਸਐਸ 7 ਅਤੇ ਈਐਸਐਸ 9 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਈਐਸਐਸ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਫਰੇਮਵਰਕ ਈਐਸਐਮਪੀ)

ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਉਪ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਜਿਹੜੀ ਹਰੇਕ ਸਬ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਧਿਆਨਯੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਭਾਵਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਈਐਸਐਮਪੀਐਸ, ਈਐਸਐਮਪੀਐਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਈਐਸਐਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣਗੇ। ਹਰਿਆਲੀ ਸੁਤੰਤਰ ਸਲਾਹ ਫਰਮ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਇਹ ਸਬ-ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਖਾਸ ਈਐਸਐਮਪੀਐਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੇਰਵੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।

ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਧੀ

ਇਸ ਈਐਸਐਮਪੀਐਫ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੱਤਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਇਕ ਇਕੱਲਿਆਂ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ ਐਂਜਲਜ਼ਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਮਜਬੂਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ (ਜੀਆਰਐਮ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਜੀਆਰਐਮ ਦੀ ਬਣਤਰ ਸਰਵਜਨਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਹਰੇਕ ਲਈ ਧਿਆਣ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੀਆਰਐਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹੇਗੀ ਜੋ ਪੀਐਮਯੂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਈਐਸਐਮਐਫ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਈਐਸਐਮਐਫ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਈ ਐਂਡ ਐਸ ਯੰਤਰਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਈਐਸਆਈਏ / ਈਐਸਐਮਪੀ / ਮਾਸਿਕ, ਤਿਮਾਹੀ, ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਆਦਿ) ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੀਐਮਯੂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਾ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਪੀਐਮਯੂ ਈਐਸਐਮਐਫ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਭਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਡਿਸਕਲੋਜ਼ਰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਪੀਐਮਯੂ ਐਮਓਈਐਫਸੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਈਐਸਐਮਐਫ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਾਈਟ-ਸੰਬੰਧੀ ਸਬ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ ਐਂਡ ਐਸ ਯੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਈਐਸਆਈਏਐਸ / ਈਐਸਐਮਪੀ ਜੋ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਨੂੰ ਈਐਸਐਮਐਫ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. / ਐਮ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਪੀਯੂਜੀਡਬਲਯੂਐਸਆਈਪੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀਐਮਆਈਡੀਸੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸੈੱਲ (ਐਸਈਸੀ) ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਈਐਸਐਮਐਫ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰੇਗਾ। ਪੀਐਮਆਈਡੀਸੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਈਐਸਐਮਐਫ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਪੀਐਮਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗੀ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਪੀਡੀ), ਅਤੇ ਟੀਮ ਲੀਡਰ / ਡਿਪਟੀ ਟੀਮ ਲੀਡਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮਾਹਰ ਦੁਆਰਾ ਪੀ ਡੀ ਅਤੇ ਡੀ ਪੀ ਡੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ / ਪੀਆਈਯੂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪੀਡੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਐਸਈਸੀ ਅਤੇ ਪੀਐਮਯੂ ਜੀਐਮ (ਪੀ ਐਂਡ ਡੀ) ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰਹਿਤ ਬਾਰੇ ਮਾਸਿਕ ਅਤੇ ਤਿਮਾਹੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੋਖਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਸੈੱਲ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸੈੱਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੈੱਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਈਐਸਐਮਐਫ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਪੀਐਮਸੀ ਪੀਐਮਯੂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਪੀਐਮਸੀ ਕੋਲ ਯੋਗ ਮਾਹਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਈਐਸਐਮਐਫ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵੀਜ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵੀਜ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜੋਨ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਈਐਸਐਮਐਫ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀਐਮਯੂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ।